

KLASA: UP/I-344-03/18-11/761

URBROJ: 376-10-18-15

Zagreb, 5. prosinac 2018.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Hrvace i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Hrvace, zastupane odvjetniku, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 5. prosinca 2018. donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Hrvace prema evidenciji Općinskog suda u Splitu, Zemljišnoknjižnog odjela Sinj dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 349/2018, 20.08.2018. (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama u vlasništvu Općine Hrvace, navedenim u Odluci o nerazvrstanim cestama na području Općine Hrvace, klasa 021-01/18-01/34 urbroj: 2175/03-01-18-01 od 14. studenog 2018. i Jedinstvenoj bazi podataka o nerazvrstanim cestama na području Općine Hrvace, popisu nerazvrstanih cesta na području Općine Hrvace, koja je sastavni dio ovog rješenja, a na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koristi ih za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje svoje EKI.
- III. Količinu i vrstu EKI iz točke I. - II. ovog rješenja čine trase kabelaške kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- IV. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Sinje ili podredno Odjelu za katastar nekretnina Sinj, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).

- V. Utvrđuje se da Općina Hrvace ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta za nekretnine iz ovog rješenja od 30. listopada 2018., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Hrvace ukoliko je ista nastupila nakon 30. listopada 2018., prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Sinj dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Hrvace.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Hrvace naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta se plaća u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VIII. Obvezuje se Općina Hrvace omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 23. srpnja 2018. zahtjev Općine Hrvace (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama.

HAKOM je zaključkom od 23. srpnja 2018. obavijestio HT o pokrenutom postupku te zatražio dostavu podataka i dokumentacije.

HT je 31. srpnja 2018. dostavio očitovanje da je infrastrukturni operator za izgrađenu EKI na administrativnom području Općine, a 13. kolovoza 2018. dostavio je presliku Ugovora broj F4.1-441/2012 o osnivanju prava služnosti na javnim površinama od 26.2.2013. (dalje: Ugovor o služnosti), kao i potvrdu banke kao dokaz da je 22.12.2017. HT platio naknadu za služnost za 2017. godinu temeljem ugovora.

Od HT-a je 22. kolovoza 2018. zaprimljen Elaborat za pravo puta 349/2018: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, trasu kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine i potvrda da je isti predan u nadležni područni ured za katastar vodova. HT je također dostavio Tablicu 1 za svaku pojedinu katastarsku česticu na području Općine te zemljišnoknjižne izvatke. Iz dostavljenog geodetskog elaborata katastra vodova za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na predmetnom području Općine, kao i vrsta EKI-a po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Općina je 26. studenog 2018. dostavila Odluku o nerazvrstanim cestama na području Općine Hrvace, klasa 021-01/18-01/34 urbroj: 2175/03-01-18-01 od 14. studenog 2018. i Jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na području Općine Hrvace, popisu nerazvrstanih cesta na području Općine.

Na dostavljenju ispravu HT se u ostavljenom roku nije očitovao. Općina je dostavila i Tablicu 1 u kojoj je identificirala i naznačila sve nekretnine koje su u njenom vlasništvu te Otkaz Ugovora o služnosti od 19. listopada 2018. i potvrdu o uručenju otkaza HT-u.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama u odnosu na nekretnine koje su u njenom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obavezan plaćati Općini te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz izjave HT-a broj 574/2018 od 20.8.2018. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine i Izvoda iz poslovnih knjiga Hrvace od 2.8.2018. da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a. Navedene dokumente Općina nije osporio. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo izgradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njenom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata za pravo puta broj 349/2018 koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kabelske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, najprije dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podaci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez dostave podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu/suvlasništvu nekretnina Općine javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Sinj na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su od dana od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta do dana donošenja rješenja moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Sinj na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nesporim podacima o vlasništvu Općine na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Sinj. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Općine na dan donošenja ovog rješenja.

Pravo na naknadu za pravo puta Općina ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Sinj, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96 - 152/14). Stoga je riješeno kao u točki I. izreke.

U odnosu na nerazvrstane ceste, Općina je dostavila Odluku o nerazvrstanim cestama na području Općine Hrvace, klasa 021-01/18-01/34 urbroj: 2175/03-01-18-01 od 14. studenog 2018. i Jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na području Općine Hrvace, popisu nerazvrstanih cesta na području Općine. Iz navedene isprave, koju HT nije osporio, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Općine, a koje su *ex lege* u vlasništvu Općine bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u presudi UsII-75/18 da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama *ex lege* postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine se primjenjuje vlasničkopravni režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Općine na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno *ex lege*, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutom ispravom. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine.

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine je podnesen 23. srpnja 2018. te je HAKOM utvrdio da je isti u skladu s člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika. Međutim kako su stranke imale sklopljen Ugovor o služnosti, HAKOM je utvrdio da pravo na naknadu za pravo pute teče tek od dana kada Ugovor više ne obvezuje ugovorne strane, sukladno praksi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske UsII-351/17.

U odnosu na utvrđivanje datuma prestanka Ugovora iz dokumentacije je vidljivo da je Općina otkazala Ugovor o služnosti Otkazom od 19. listopada 2018. s otkaznim rokom od 8 dana. Iz potvrde o uručanju otkaza HT-u vidljivo je da je HT isti zaprimio 22. listopada 2018.

HT se na navedeno nije očitovao u ostavljenom roku.

Uvidom u članak 4. Ugovora, vidljivo je da je Ugovor o služnosti sklopljen na neodređeno vrijeme sve dok traje potreba za korištenjem služnosti. Stoga je HAKOM temeljem čl. 212. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18) utvrdio da je ugovor među strankama otkazan te od 30. listopada 2018. ne obvezuje ugovorne strane, od kada je HT obavezan plaćati Općini naknadu za pravo puta. Za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Sinj proizlazi da je Općina na njima uknjižila pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog rješenja, naknada teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Općine, a prema podacima koji su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvatke Zemljišnoknjižnog odjela Sinj.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta je utvrđena imajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljavanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Sinj ili podredno Odjela za katastar nekretnina Sinj, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade plaća se u roku određenom točkom VII. rješenja. Sukladno točki VI. ovog rješenja HT mora dostaviti detaljan obračun sa podacima koji su primijenjeni, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika. Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 6. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr.sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb, osobnom dostavom
2. Odvjetnik - poštom s povratnicom
3. U spis